

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tost/14/2018
Identifikačné číslo spisu: 9517100032
Dátum vydania rozhodnutia: 30. apríla 2018
Meno a priezvisko: JUDr. František Mozner
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9517100032.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému T. J. a spol. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné na neverejnom zasadnutí konanom 30. apríla 2018 v Bratislave o sťažnostiach obvinených JUDr. S. O. a JUDr. N. T. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu zo 16. apríla 2018, sp. zn. 2Tp/7/2017, takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 ods. 1 písm. a), ods. 2 Tr. por. napadnuté uznesenie sa zrušuje vo výrokoch týkajúcich sa obvineného JUDr. N. T.. Podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzba obvineného JUDr. N. T., nar. X. K. XXXX, bytom D. XXX/X, D., sa nahrádza dohľadom probačného a mediačného úradníka Okresného súdu Bratislava III a obvinený sa prepúšťa na slobodu. Podľa § 80 ods. 2 Tr. por. obvinenému JUDr. N. T. sa ukladá povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta pobytu. Podľa § 82 ods. 1 písm. a), f) Tr. por. obvinenému JUDr. N. T. sa ukladá: - zákaz vycestovania do zahraničia a povinnosť odovzdať do 24 hodín od prepustenia na slobodu na ktoromkoľvek oddelení odboru poriadkovej polície všetky cestovné pasy, ktoré mu boli vydané, a v lehote 24 hodín od vykonania tohto úkonu predložiť probačnému a mediačnému úradníkovi potvrdenie o ich odovzdaní, - povinnosť dostaviť sa k probačnému a mediačnému úradníkovi v lehotách ním učených, najmenej raz týždenne. II. Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obvineného JUDr. S. O. sa zamietá.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd uznesením zo 16. apríla 2018, sp. zn. 2Tp/7/2017, podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. s poukazom na § 73 ods. 6 Tr. por. vzal obvinených JUDr. S. O. a JUDr. N. T. do väzby s tým, že táto začala u nich plynúť 16. apríla 2018 o 10:00 hod. Súčasne podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Tr. por. rozhodol, že väzbu menovaných dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahrádza. Ihneď po vyhlásení tohto uznesenia podali proti nemu obvinení JUDr. S. O. a JUDr. N. T. sťažnosti, ktorých rozsah vymedzili tak, že tieto smerujú voči všetkým výrokom, ktoré sa ich týkajú. V dodatočne, prostredníctvom JUDr. Gabriela Almášiho, predložených spoločných dôvodoch podaných sťažností obvinení nesúhlasia predovšetkým so záverom prvostupňového súdu, podľa ktorého síce nemožno spochybníť, že dobrovoľné prihlásenie sa orgánom činným v trestnom konaní je dôvod, ktorý výrazne minimalizuje riziko existencie dôvodu tzv. útekovej väzby, v tomto prípade ho však

nezmenšuje do takej miery, aby absolútne nebolo možné konštatovať konkrétne skutočnosti zakladajúce dôvod útekovvej väzby. Poukazujú pritom na to, že podrobne a logicky odôvodnili, prečo sa ukrývali pred orgánmi činnými v trestnom konaní [predovšetkým z dôvodu negatívnych skúseností s Národnou kriminálnou agentúrou, Národnou protizločineckou jednotkou Bratislava, ktorá voči nim už v minulosti viedla trestné stíhanie pre zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b) Tr. zák.]. Poukázali tiež na skutočnosť, že od začiatku februára až doposiaľ nebol v predmetnej trestnej veci urobený žiadny úkon aj napriek tomu, že v návrhu prokurátora Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) na predĺženie väzby u obvineného C. J. je uvedené, že do konca mája je naplánovaných mini-málne tridsať výsluchov svedkov. Taktiež namietajú, že nebol zrealizovaný žiaden úkon v zmysle viacerých návrhov zo strany obhajoby. V ďalšej časti spochybňujú obvinení existenciu materiálnych podmienok väzby z dôvodu, že doposiaľ vykonané dokazovanie nepreukázalo spáchanie skutku kvalifikovaného ako trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., ani spáchanie ďalších skutkov, uvedených v uznesení o vznesení obvinenia. Poukázali pritom na rozpor medzi jednotlivými skutkami uvedenými v uznesení o vznesení obvinenia a výpoveďami poškodeného T. K. v spojení s listinnými dôkazmi. V podrobnostiach pritom odkázali na návrh na zastavenie trestného stíhania obvineného JUDr. S. O. z 25. januára 2018, ktorý tvorí prílohu odôvodnenia ich sťažností. Vo vzťahu ku kľúčovým svedkom v predmetnej trestnej veci (K. C. a W. D.) obvinení uviedli, že ide o tzv. kajúcnikov, ktorí vypovedajú vo viacerých kauzách za účelom získania lepších podmienok vo výkone trestu odňatia slobody, uzatvorenia dohody o vine a treste, resp. poskytnutia iných výhod. Zdôraznili, že v niektorých iných trestných veciach boli títo svedkovia vyhodnotení ako nedôveryhodní a z tohto dôvodu ich nemožno považovať za dôveryhodných ani v tejto trestnej veci. Napokon ani dôvod tzv. útekovvej väzby podľa § 72 ods. 1 písm. a) Tr. por. [obvinení mali zrejme na mysli § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., pozn.] nie je podľa obvinených naplnený, pretože sa dobrovoľne prihlásili orgánom činným v trestnom konaní a z tohto dôvodu zanikol aj ich úmysel ujsť alebo sa skrývať. V súvislosti s možnosťou ich úteku poukázali tiež na svoj zdravotný stav, o ktorom predložili sudcovi pre prípravné konanie lekárske správy. V podstate z týchto dôvodov obvinení JUDr. S. O. a JUDr. N. T. prostredníctvom obhajcu JUDr. Gabriela Almášiho navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) zrušil napadnuté uznesenie Špecializovaného trestného súdu a prepustil ich na slobodu s prípadným stanovením dohľadu probačného a mediačného úradníka a stanovením primeraných obmedzení a povinností. K spoločným dôvodom podaných sťažností pripojili obvinení, okrem už spomínaného návrhu na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. a) Tr. por. z 25. januára 2018, analýzu vypracovanú JUDr. Z. O. z 9. apríla 2018, uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda z 28. marca 2018, sp. zn. 1T/104/2017, o zastavení trestného stíhania obvinených JUDr. S. O. a JUDr. N. T., prepisy listov svedkov K. C. a W. D., ktorých konanie v tejto veci považujú sťažovatelia za podozrivé, uznesenie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) z 22. februára 2017, sp. zn. XV/2 Pz 141/16/1000, ktorým vyslovil porušenie zákona uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Dunajská Streda z 27. októbra 2016, sp. zn. 1 Pv 109/16/2201-40, a uznesenie generálneho prokurátora z 5. augusta 2016, sp. zn. IV Pz 182/16/1000, ktorým vyslovil porušenie zákona uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Dunajská Streda zo 17. mája 2016, sp. zn. 1 Pv 109/16/2201-20. Obvinený JUDr. N. T. odôvodnil podanú sťažnosť aj prostredníctvom obhajcu Mgr. Mateja Krajčiho, PhD. V týchto dôvodoch sťažnosti po zrekapitulovaní predchádzajúceho konania namieta nezákonnosť napadnutého uznesenia Špecializovaného trestného súdu pre absenciu dôvodnosti trestného stíhania a väzby. Je presvedčený, že nezákonným postupom orgánov činných v trestnom konaní a súdu bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1, ods. 2, ods. 3 písm. b), písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), jeho právo na obhajobu v zmysle čl. 47 ods. 2, čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) dohovoru, ako aj jeho právo na slobodu, garantované čl. 17 ods. 1, ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 2, ods. 3 dohovoru. V tejto súvislosti, citujúc znenie ustanovení § 73 ods. 1, ods. 2, § 181 ods. 2, § 182 a § 173 ods. 1, ods. 2 Tr. por., namieta, že jemu ani jeho obhajcovi nebol doručený príkaz na zatknutie zo 6. júla 2017, európsky zatýka-cí rozkaz vydaný Špecializovaným trestným súdom pod sp. zn. 2Tp/7/2017, ani návrh prokurátora z 20. februára 2017 týkajúci sa oboch obvinených a to ani pri jeho výsluchu a rozhodovaní o väzbe 16. apríla 2018. Namieta tiež, že súd prvého stupňa tým, že mu v rozpore s § 73 ods. 5 druhá veta Tr. por. neoznámil obsah uznesenia o vznesení obvinenia pred

výsluchom, zmaril jeho možnosť a právo podať proti nemu sťažnosť priamo do zápisnice. V tejto súvislosti zároveň poprel doručenie rovnopisu uznesenia o vznesení obvinenia jeho obhajcovi Mgr. Matejovi Krajčimu, PhD., pretože tento síce 29. januára 2018 prevzal uznesenie o vznesení obvinenia, avšak iba v mene spoluobvineného W. N.. Zároveň vyslovil názor, že dňom vydania opatrenia prokurátora o tom, že sa trestné konanie proti nemu vykoná ako proti ušlému, vznikla orgánom činným v trestnom konaní bezodkladná povinnosť doručiť uznesenie o vznesení obvinenia jeho obhajcovi Mgr. Matejovi Krajčimu, PhD. Z uvedeného je podľa sťažovateľa zrejmé, že postupom súdu a orgánov činných v trestnom konaní došlo k porušeniu jeho práva na oboznámenie sa s predmetom konania a kumulatívne s tým k porušeniu jeho práva na prípravu obhajoby. V nadväznosti na to poukazuje tento sťažovateľ na to, že v uznesení prokurátora z 21. marca 2017, sp. zn. VII/2 Gv 161/16/1000, ktorým boli zamietnuté sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia, je na str. 9 a 10 uvedené, že podal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia presne neurčeným spoločným podaním JUDr. S. O., JUDr. N. T. a Mgr. C. J., pričom na str. 11 tohto uznesenia je uvedené, že podal sťažnosť prostredníctvom svojho obhajcu Mgr. Mateja Krajčiho, PhD. Uvedené tvrdenie prokurátora je podľa obvineného veľmi vážnym porušením jeho práva na obhajobu, ako i ďalších jeho práv. Porušenie svojho práva na obhajobu vidí obvinený aj v tom, že jeho obhajca Mgr. Matej Krajči, PhD. nebol upovedomený o jeho zatknutí, nebol mu doručený návrh na vzatie do väzby, nebol upovedomený ani o termíne výsluchu a nebolo mu oznámené ani uznesenie o vzatí sťažovateľa do väzby. Polemizuje pritom s názorom sudcu pre prípravné konanie, že v rámci dodržania zásady hospodárnosti a rýchlosti konania sa sudcovia Špecializovaného trestného súdu dôsledne riadia ustanovením § 44 ods. 8 Tr. por. a s v poradí ďalším obhajcom komunikujú len v prípade, ak kontakt s prvým (prípadne obhajcom účastným pri úkone) je neúspešný, pričom o jednotlivých úkonoch bol upovedomovaný obhajca JUDr. Gabriel Almáši, ktorému bolo E-mailom a poštou doručené napadnuté uznesenie. Takáto argumentácia však podľa obvineného absolútne neobstojí, pretože podľa § 44 ods. 2 Tr. por. patrí obvinenému a jeho obhajcovi právo účasti na všetkých úkonoch trestného konania a s tým súvisiace právo na upovedomenie o všetkých úkonoch, pričom toto právo patrí všetkým jeho obhajcom. Podľa tohto sťažovateľa ustanovenia § 44 Tr. por. striktne rozlišujú medzi doručovaním písomnosti a upovedomovaním o úkonoch trestného konania, pričom prvostupňový súd si podľa neho tieto pojmy zjavne zamieňa, resp. ich vo svojom vyjadrení nesystémovo synonymizuje. Zároveň zdôraznil, že on i spoluobvinený a obhajca sa až v súdnej sieni dozvedeli, že nie sú prí-tomní ostatní obhajcovia, pričom rokovací poriadok súdu už neumožňuje oznamovať úkony obvineným ani obhajcom, navyše, uvedené je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní a súdu. Sudca pre prípravné konanie im alebo obhajcovi neumožnil upovedomiť ostatných obhajcov a ani ich nepoučil o právach k tomu sa vzťahujúcich. Obvinený ďalej tvrdí, že uznesenie o vznesení obvinenia nemá náležitosti podľa § 176 Tr. por., ani osobitné formálne náležitosti podľa § 206 a nasl. Tr. por. V skutkových vetách uvedených v uznesení o vznesení obvinenia pod bodmi 1 až 17 nie je obsiahnuté také konanie a následok, ktoré by napĺňali všetky znaky skutkových podstat trestných činov uvedených v predmetnom uznesení. Skutky uvedené v uznesení o vznesení obvinenia pod bodmi 2-17 možno podľa obvineného charakterizovať ako vágny opis neurčitých činností, ktorý nenapĺňa znaky skutkovej podstaty tam uvedených trestných činov, nekorešponduje s obsahom trestného oznámenia a zistenými skutočnosťami a rovnako tak ani nenapĺňa dostatočne odôvodnený záver, že skutok spáchala určitá osoba. V danom prípade je podľa obvineného zrejmé, že orgány činné v trestnom konaní vydaním uznesenia o vznesení obvinenia porušili základné zásady trestného konania uvedené v § 2 ods. 1, ods. 2, ods. 6, ods. 10 Tr. por. a to predovšetkým z toho dôvodu, že mali vedomosť o iných trestných konaniach, ktoré sa vedú vo vzťahu k týmto skutkom, že v spisových materiáloch týkajúcich sa týchto konaní sa nachádzajú dôkazy vyvolávajúce pochybnosti o podklade trestného oznámenia a o zistených skutočnostiach a aj napriek tomu tieto skutočnosti dlhodobo ignorovali, naďalej ich ignorujú a nevykonávajú žiadne úkony smerujúce k objasneniu a vyšetrovaniu skutočností jednoznačne svedčiacich v prospech obvinených. Z dôvodu absencie materiálnych podmienok väzby (keď ho usvedčuje len výpoveď poškodeného T. K., ktorého dôveryhodnosť spochybnil v inom trestnom konaní aj samotný prokurátor) je podľa obvineného JUDr. N. T. jeho väzobné stíhanie od začiatku nezákonné, pretože odo dňa vznesenia obvinenia vyšetrovací spis neobsahoval žiaden procesne spôsobilý dôkaz, na podklade ktorého by bolo možné hovoriť o dôvodnom podozrení, že skutok spáchal obvinený a že svojim konaním naplnil niektorý z dôvodov väzby. Vo vzťahu k dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. obvinený uviedol, že žiadnym z produkovaných dôkazov nebolo

doposiaľ preukázané tvrdenie sudcu pre prípravné konanie, že sa v čase od 29. januára 2017 do 16. apríla 2017 zdržiaval na neznámom mieste, v bližšie neidentifikovanej poľovníckej chate v Slovenskej republike, za účelom vyhýbania sa trestnému stíhaniu. Dôvody, pre ktoré sa obvinený nachádzal na chate, dostatočne vysvetlil, navyše, sudca pre prípravné konanie pri jeho výsluchu ani nesmeroval dokazovanie týmto smerom, preto je toto tvrdenie vo vzťahu k nemu prekvapivé. Vychádzajúc z konštantnej judikatúry a právnej doktríny, ako aj zo základných zásad trestného konania, je podľa obvineného možné konštatovať, že ak tu aj bol dôvodný predpoklad, že sa vyhýbal trestnému stíhaniu, tak vzhľadom na skutočnosť, že absentujú akékoľvek ďalšie dôkazy alebo skutočnosti, ktoré by nasvedčovali, že sa naďalej bude vyhýbať trestnému stíhaniu alebo že ujde, nie je možné, pri použití zásady „in dubio pro reo“, bez ďalších dôkazov alebo skutočností, konštatovať naplnenie materiálnych dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. V tejto súvislosti poukázal obvinený aj na zákonnú povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu skúmať možnosť nahradenia väzby písomným sľubom obvineného alebo dohľadom probačného a mediačného úradníka za súčasného uloženia primeraných povinností a obmedzení. V závere obvinený podotkol, že počas trestného konania a väzobného stíhania prežíva útrapy, pocity beznádeje a frustrácie z bezprostredného ohrozenia svojho zdravia, pričom za tieto môže predovšetkým nezákonné trestné stíhanie a následne nezákonné a protiústavné rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie. Na základe uvedeného obvinený JUDr. N. T. prostredníctvom obhajcu Mgr. Mateja Krajčího, PhD. navrhol, aby najvyšší súd zrušil napadnuté uznesenie Špecializovaného trestného súdu v plnom rozsahu a okamžite ho prepustil z väzby na slobodu. Najvyšší súd ako nadriadený súd preskúmal na podklade vyššie uvedených sťažností, ktoré boli podané oprávnenými osobami včas, podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovatelia podali sťažnosti, ako i konanie predchádzajúce týmto výrokom a dospel k nasledujúcim zisteniam. Obvinení JUDr. S. O. a JUDr. N. T. sú v posudzovanej veci trestne stíhaní na základe uznesenia vyšetrovateľa Národnej protizločineckej jednotky - expozitúra Bratislava, Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru z 28. januára 2017, ČVS: PPZ-755/NKA-PZ-BA-2016, ktorým bolo im a ďalším deväť-nástim osobám vznesené obvinenie pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. JUDr. S. O. bolo týmto uznesením vznesené obvinenie aj pre obzvlášť závažné zločiny nátlaku podľa § 192 ods. 1, ods. 2 písm. d), ods. 4 písm. c) Tr. zák. (body 2 a 17), obzvlášť závažné zločiny podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a), b) Tr. zák. sčasti v štádiu pokusu (body 3, 4 a 9) a sčasti (v bode 9) v súbehu s obzvlášť závažným zločinom nátlaku podľa § 192 ods. 1, ods. 2 písm. d), ods. 4 písm. a), c) Tr. zák., zločiny marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d), ods. 2 písm. a), c) Tr. zák. (body 5, 11 a 13), obzvlášť závažný zločin nátlaku podľa § 192 ods. 1, ods. 2 písm. d), ods. 3, ods. 4 písm. c) Tr. zák. sčasti v štádiu pokusu (body 6 až 8), obzvlášť závažný zločin nátlaku podľa § 192 ods. 1, ods. 2 písm. d), ods. 4 písm. a), c) Tr. zák. (bod 10), obzvlášť závažný zločin nátlaku podľa § 192 ods. 1, ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. c) Tr. zák. (bod 12), zločin krivej výpovede podľa § 346 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák. formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. b) Tr. zák. (bod 14) a obzvlášť závažný zločin nátlaku podľa § 192 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. c) Tr. zák. (bod 16). JUDr. N. T. bolo vznesené obvinenie aj pre prečin nátlaku podľa § 192 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. (body 6 a 8), zločiny marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. a), c) Tr. zák. (body 11 a 13) a prečin nátlaku podľa § 192 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. (bod 16). Obvinení sa mali týchto trestných činov dopustiť na skutkovom základe uvedenom v uznesení o vznesení obvinenia, pričom popis konania kladeného im za vinu je súčasťou odôvodnenia napadnutého uznesenia, preto ho najvyšší súd nepovažuje za potrebné na tomto mieste znovu opakovať. Z uvedeného vyplýva, že v preskúmvanej veci je splnená základná formálna podmienka vzatia sťažovateľov do väzby - vznesenie obvinenia (§ 33 Tr. por.). Pokiaľ obvinený JUDr. N. T. v tejto súvislosti namieta, že mu postupom orgánov činných v trestnom konaní a prvostupňového súdu, ktorý mu v rozpore s § 73 ods. 5 Tr. por. doručil rovnopis uznesenia o vznesení obvinenia až po výsluchu, ktorý predchádzal jeho vzatiu do väzby, bolo znemožnené podať proti predmetnému uzneseniu sťažnosť do zápisnice o tomto výsluchu a zároveň bolo porušené jeho právo na obhajobu, treba v prvom rade uviesť, že uznesenie o vznesení obvinenia nadobudlo vo vzťahu k nemu právoplatnosť 21. marca 2017, kedy prokurátor zamietol aj sťažnosť, ktorú proti tomuto uzneseniu podal v jeho mene 16. februára 2017 obhajca Mgr. Matej Krajčí, PhD. (č. l. 4984, zv. XIII), ktorého mu ešte 29. januára 2017 zvolil jeho brat C. T. (č. l. 4252, zv. XI). Rovnopis uznesenia o vznesení obvinenia bol, podľa predloženého spisu, doručený tomuto obhajcovi 13. februára 2017 (č. l. 2935a, zv. VIII). Nie je preto

pravdivým tvrdenie obvineného JUDr. N. T., že jeho obhajcovi nebolo uznesenie o vznesení obvinenia doručené a ani opodstatnenou jeho požiadavka na opätovné doručenie tohto uznesenia jeho obhajcovi potom čo bolo 15. februára 2017 vydané opatrenie o tom, že trestné konanie v tejto veci sa proti nemu vykoná ako proti ušlému. Zároveň sa žiada dodať, že obvinený JUDr. N. T. zjavne dezinterpretuje uznesenie, ktorým prokurátor zamietol jeho sťažnosť, keď z odôvodnenia tohto uznesenia je zrejmé, že rozhodoval o sťažnosti, ktorú v jeho mene podal Mgr. Matej Krajčí, PhD., pričom spoločné podanie obvinených JUDr. S. O., JUDr. N. T. a Mgr. C. J., ktoré bolo adresované generálnemu prokurátorovi, považoval podľa jeho obsahu iba za odôvodnenie podanej sťažnosti (nepochybne aj preto, že v podaní zo 16. februára 2017 jeho obhajca výslovne odôvodnil iba sťažnosť, ktorú podal spoluobvinený W. N., nie však sťažnosť, ktorú podal v mene JUDr. N. T.). Na základe uvedeného možno konštatovať, že podanie ďalšej sťažnosti priamo obvineným JUDr. N. T., na podklade ktorej by bolo možné opätovne preskúmať právoplatné uznesenie o vznesení obvinenia, už neprichádzalo do úvahy a v tomto smere nemohlo dôjsť postupom prvostupňového súdu k žiadnemu porušeniu jeho práv. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že obvinený JUDr. N. T. sa svojim útekem (ako je uvedené nižšie) sám pripravil o možnosť priamo podať sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia a predložením vlastných argumentov spochybníť dôvodnosť jeho trestného stíhania. ritom z pohľadu zachovania práva na obhajobu pri rozhodovaní o vzatí do väzby je podstatným zistenie, že hoci rovnopis uznesenia o vznesení obvinenia bol doručený obom sťažovateľom až po ich výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie, zo zápisnice o tomto úkone je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že obaja veľmi dobre vedeli, čo je im kladené za vinu, keď svoju doterajšiu neprítomnosť vysvetľovali okrem iného potrebou pripraviť si obhajobu a k jednotlivým bodom obvinenia sa aj relatívne podrobne vyjadrili. Z predloženého spisového materiálu ďalej vyplýva, že JUDr. S. O. a JUDr. N. T. sa v sprievode obhajcov JUDr. Gabriela Almášiho a JUDr. Kataríny Almášiovej dostavili 16. apríla 2018 o 09:30 hod. na pracovisko Špecializovaného trestného súdu v Banskej Bystrici. Následne o 10.00 hod. boli obaja sťažovatelia na základe príkazov na zatknutie, ktoré na nich v tejto veci vydal 20. februára 2017 Špecializovaný trestný súd, zatknutí a dodaní tomuto súdu, ktorého sudca pre prípravné konanie ich ešte v ten istý deň v čase od 14:00 hod. do 18:40 hod. vypočul v prítomnosti uvedených obhajcov a v rámci tohto výsluchu im oznámil sťažnosťami napadnuté uznesenie o vzatí do väzby. Je teda zrejmé, že obvinení boli dodaní súdu do 24 hodín od ich zatknutia a sudca pre prípravné konanie rozhodol o ich vzatí do väzby do 48 hodín, resp. u obvineného JUDr. S. O. do 72 hodín od ich prevzatia. K námietke JUDr. N. T., že jemu a ani jeho obhajcovi nebol doručený predmetný príkaz na zatknutie, najvyšší súd uvádza, že ustanovenia Trestného poriadku týkajúce sa rozsudku sa na príkaz použijú iba primerane (§ 182 Tr. por.). Teda len vtedy, ak z povahy príkazu, ako osobitnej formy rozhodnutia, nevyplýva niečo iné. Pokiaľ ide o doručovanie príkazu, už z jeho názvu vyplýva, že ho treba doručiť osobám, resp. subjektom, ktoré sú na jeho základe oprávnené a povinné konať. Iným osobám sa príkaz doručí iba vtedy, ak to zákon výslovne ustanovuje. Napríklad príkaz na zaistenie peňažných prostriedkov sa okrem banky, pobočky zahraničnej banky alebo inej právnickej osoby, alebo fyzickej osoby, ktorá disponuje peňažnými prostriedkami, doručí po jeho uskutočnení i osobe, ktorej peňažné prostriedky boli zaistené (§ 95 ods. 7 Tr. por.). Obdobne je tomu v prípade príkazu na zaistenie zaknihovaných cenných papierov (§ 96 ods. 3 Tr. por.). Príkaz na domovú prehliadku sa zas doručuje vlastníčkovi alebo užívateľovi obydlia (§ 100 ods. 1 Tr. por.) a pod. Keďže zatknutie na podklade príkazu vydaného podľa § 73 ods. 1 Tr. por. vykonávajú príslušníci Policajného zboru, Vojenskej polície a colníci, ktorí sú tiež povinní, ak je to na vykonanie príkazu potrebné, vypátrať pobyt obvineného (§ 73 ods. 3 Tr. por.), treba príkaz na zatknutie doručiť príslušnému útvaru Policajného zboru, ktorý zabezpečí jeho realizáciu. Doručenie takéhoto príkazu obvinenému, príp. jeho obhajcovi Trestný poriadok nestanovuje a ani nepredpokladá, nepochybne aj preto, že jeho vydanie je podmienené tým, že obvineného nemožno predvolať, predviesť alebo zadržať a zabezpečiť jeho prítomnosť na výsluchu alebo na inom úkone a teda je pre orgány činné v trestnom konaní alebo súd nedostupný. Pre zachovanie práva zatknutého obvineného vyjadriť sa k dôvodom väzby a predniesť argumenty proti vzatí do nej preto postačí, ak je s dôvodmi príkazu na zatknutie oboznámený pri výsluchu. Uvedené bolo v posudzovanej veci dodržané, keďže sudca pre prípravné konanie na začiatku výsluchu najprv oboznámil oboch obvinených nielen s realizovanými príkazmi na zatknutie, ale i s európskymi zatýkacími rozkazmi, ktoré boli na nich v tejto veci tiež vydané, a umožnil im sa k nim vyjadriť. V neposlednom rade mali obaja obvinení možnosť spochybníť prvostupňovým súdom ustálené dôvody väzby v sťažnostnom konaní, čo aj urobili. Napokon len pre úplnosť najvyšší súd v tejto súvislosti

dodáva, že obhajca Mgr. Matej Krajčí, PhD. mal o vydaných príkazoch na zatknutie vedomosť a v rámci nazretia do spisu ešte 28. februára 2017 požiadal o doručenie ich kópií (č. l. 5481, zv. XIV). Pokiaľ obvinený JUDr. N. T. namieta, že prvostupňový súd neupovedomil o jeho zatknutí a následnom výsluchu jeho obhajcu Mgr. Mateja Krajčího, PhD. a tomuto ani nedoručil rovnopis uznesenia o jeho vzatí do väzby, považuje najvyšší súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine uviesť, že obvinený si môže v trestnom konaní súčasne zvoliť niekoľko obhajcov, prípadne si môže zvoliť ďalšieho obhajcu popri obhajcovi, ktorého si skôr zvolil sám alebo mu ho skôr zvolila iná oprávnená osoba. V takýchto prípadoch je však nevyhnutné, aby činnosť obhajcov bola koordinovaná a aby jednotliví zvolení obhajcovia vystupovali v konaní vo vzájomnej nadväznosti a zhodne. Len takýto spoločný výkon obhajoby totiž vedie k naplneniu povinnosti každého z nich poskytovať obvinenému potrebnú právnu pomoc a na obhajovanie jeho záujmov účelne využívať prostriedky a spôsoby obhajoby uvedené v zákone (§ 44 ods. 1, ods. 7 Tr. por.). V súlade s touto požiadavkou potom Trestný poriadok v ustanovení § 44 ods. 8 ukladá prioritne obhajcom povinnosť (prípadne po dohode s obvineným) určiť, komu z nich majú byť doručované písomnosti, čo v okolnostiach posudzovanej veci nepochybne zahŕňa aj upovedomenie obhajcu o výsluchu zatknutého obvineného iným vhodným spôsobom, a pokiaľ to neurobia, stanovuje, že sa písomnosti doručujú iba tomu z nich, ktorý bol zvolený za obhajcu ako prvý, a ak bolo naraz zvolených viac obhajcov postupuje sa tak voči tomu z nich, ktorého určí obvinený (§ 44 ods. 8 Tr. por.). Doručenie písomnosti takto určenému obhajcovi, prípadne jeho upovedomenie o úkone, znamená, že písomnosť bola doručená, resp. o úkone boli upovedomení všetci zvolení obhajcovia a je výlučne vecou spoločného výkonu obhajoby, aby sa vyrozumeli o nariadených úkonoch trestného konania a skoordinovali svoj postup. Z tohto pohľadu bolo úlohou najvyššieho súdu zhodnotiť, či súd prvého stupňa konal v prípade JUDr. N. T. s obhajcom určeným podľa § 44 ods. 8 Tr. por. a pokiaľ nie, do akej miery sa to dotklo jeho práva na obhajobu. K tomu sa žiada v prvom rade uviesť, že Mgr. Mateja Krajčího, PhD. zvolil tomuto sťažovateľovi za obhajcu v tejto veci ešte 29. januára 2017 jeho brat C. T., pričom v predloženej spise nie je dôkaz o zvolení iného obhajcu. Zároveň ale nemožno prehliadať, že obvinený JUDr. N. T. sa dobrovoľne dostavil na Špecializovaný trestný súd v sprievode obhajcov JUDr. Gabriela Almášiho a JUDr. Kataríny Almášiovej, pričom už pred samotným výsluchom mu bolo umožnené, aby sa s nimi poradil. Po výsluchoch oboch sťažovateľov predniesli títo obhajcovia konečný návrh i v jeho mene, sám obvinený JUDr. N. T. sa v rámci svojho konečného návrhu pridržiaval toho, „čo uviedli jeho obhajcovia“, a po porade s nimi podal priamo do zápisnice sťažnosť, ktorú napokon aj v jeho mene odôvodnil obhajca JUDr. Gabriel Almáši. Pritom ani sťažovatelia ani prítomní obhajcovia sa účasti ďalších obhajcov nedomáhali. Z uvedeného je zrejmé, že obvineného JUDr. N. T. pri rozhodovaní o jeho vzatí do väzby obhajovali obhajcovia, ktorých si vybral, pričom platí, že obhajoba prostredníctvom obhajcu, ktorého si priamo zvolil obvinený, má vždy prednosť pred obhajobou obhajcom, ktorého mu zvolila iná oprávnená osoba (§ 39 ods. 5 Tr. por.). Neuniklo pritom pozornosti najvyššieho súdu, že v predloženej spisovom materiály sa nenachádza písomné plnomocenstvo, ktorým obvinený JUDr. N. T. splnomocnil svojou obhajobou JUDr. Gabriela Almášiho a JUDr. Katarínu Almášiovú. Podľa sťažnostného súdu však ide iba o formálny nedostatok a z pohľadu zachovania jeho práva na obhajobu je podstatným už vyššie konštatované zistenie, že v preskúmanom konaní mu bola reálne (nie len formálne) poskytnutá potrebná právna pomoc obhajcami, ktorých si sám vybral. Napokon pre úplnosť možno dodať, že i keď Mgr. Matej Krajčí, PhD. nebol o výsluchu jeho klienta upovedomený (čo vzhľadom na už uvedené mohli a v rámci spoločného výkonu obhajoby mali urobiť upovedomení obhajcovia) a nebol mu ani doručený rovnopis napadnutého uznesenia, z jeho obsahom sa v rámci spoločného výkonu obhajoby oboznámil ešte pred rozhodnutím najvyššieho súdu a mal teda aj on možnosť obvineným podanú sťažnosť odôvodniť, čo aj náležite využil. Ani v tomto smere tak nemožno prisvedčiť sťažnostným námietkam obvineného JUDr. N. T. Po zistení, že boli splnené všetky formálno-procesné podmienky pre vzatie obvinených do väzby (§ 73 ods. 3 až 6, § 72 ods. 2 Tr. por.) a to pri rešpektovaní ich práva na obhajobu, skúmal najvyšší súd, či sú dané aj materiálne podmienky pre obmedzenie ich osobnej slobody väzbou; v prvom rade to, či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, boli spáchané, tieto majú znaky konkrétnych trestných činov a či je dané podozrenie, že ich mali spáchať aj sťažovatelia a to s takou mierou istoty, ktorá zodpovedá súčasnému štádiu trestného konania (§ 71 ods. 1 Tr. por.). So zreteľom na v tomto smere uplatnené námietky sťažovateľov považuje najvyšší súd za potrebné najprv vo všeobecnej rovine pripomenúť, že rozhodnutie o väzbe nie je rozhodnutím o vine či nevine

obvineného. Súd sa pri rozhodovaní o väzbe preto nezameriavajú na hodnotenie viny obvineného, jeho obhajoby alebo dôkazov spôsobom upraveným v § 2 ods. 12 Tr. por., ale skúmajú to, či sú splnené formálne a materiálne podmienky rozhodnutia o väzbe (primerane tiež napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10. augusta 2016, sp. zn. II. ÚS 626/2016). Z pohľadu materiálnych podmienok väzby potom predovšetkým posudzujú, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatel'om skutku, v ktorom sa vidí trestný čin. Existencia takéhoto dôvodného podozrenia pritom predpokladá, že sú dané skutočnosti alebo informácie, ktorými by bolo možné presvedčiť nezávislého a objektívneho pozorovateľa o tom, že sa dotyčná osoba mohla dopustiť trestného činu. Tieto skutočnosti, na ktorých sa podozrenie zakladá, však nemôžu byť na rovnakej úrovni ako skutočnosti potrebné k odôvodneniu odsúdenia, alebo i k podaniu obžaloby, čo je predmetom až ďalšej fázy trestného konania (porovnaj napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Krejčíř proti Českej republike z 26. marca 2009, odsek 75). Z toho zároveň vyplýva, že v konaní o väzbe súdy nehodnotia dôkazy s konečnou platnosťou. Takéto hodnotenie je totiž vyhradené až rozhodovaniu vo veci samej, ktoré v prípade postavenia obvineného pred súd nasleduje potom, čo bolo v súlade so zásadami bezprostrednosti a ústnosti vykonané celé dokazovanie. To sa v celom rozsahu týka aj posudzovania hodnovernosti výpovedí tzv. kajúcnikov. V kontexte uvedeného dospel aj sťažnostný súd po preskúmaní predloženého spisového materiálu v rozsahu zodpovedajúcom rozhodnutiu o väzbe obvinených k záveru, že skutkové zistenia uvedené v uznesení o vznesení obvinenia týkajúce sa sťažovateľov majú v tomto štádiu konania dostatočnú oporu v doposiaľ zabezpečených dôkazoch, najmä vo výpovediach svedkov K. C., T. K., N. Q., W. D. a sčasti tiež S. L., na ktoré správne poukázal už súd prvého stupňa. Pokiaľ ide o hodnotenie doposiaľ zabezpečených dôkazov, ktoré sťažovatelia predostreli v návrhu na zastavenie trestného stíhania, ktorý je súčasťou odôvodnenia ich sťažností, treba v prvom rade uviesť, že takéto hodnotenie presahuje rámec rozhodovania o väzbe. Pritom hlavne výpovede svedka T. K. hodnotia sťažovatelia značne izolovane, keď pri ich posúdení v súhrne s výpoveďami ostatných vyššie zmienených svedkov možno vyvodit' záver o existencii dôvodného podozrenia, že sťažovatelia spolu s ďalšími obvinenými konaním konkrétne popísaným v bode 2 a nasl. uznesenia o vznesení obvinenia mali využívať tieseň T. K., resp. jeho omyl, ktoré mali byť vyvolané jeho obavou o život, ďalej mali manipulovať súdne konania a dokonca ho aj vydierať a to v snahe získať majetok, ktorý tento svedok najprv spravoval a potom aj vlastnil, prípadne podiel z neho, čo sa im aj malo sčasti podariť, čím mali spáchať trestné činy kladené im v tejto časti za vinu. Zároveň však treba v tejto súvislosti uviesť, že už v tomto štádiu trestného stíhania je otáznne, či ide o opakovane páchané trestné činy (ako to vyplýva z formulácie jednotlivých skutkov v uznesení o vznesení obvinenia) alebo o pokračovanie v páchaní trestných činov, čo ale nemá vplyv na záver o dôvodnosti prebiehajúceho trestného stíhania, ale ide o otázku právnej kvalifikácie, ktorej definitívne vyriešenie bude predmetom ďalšieho konania. Pokiaľ ide o konanie popísané v bode 1 uznesenia o vznesení obvinenia, treba uviesť, že podľa § 296 Tr. zák. je trestným nielen založenie a zosnovanie zločineckej skupiny, no i samotné členstvo v nej, činnosť pre ňu, resp. jej podpora, pričom pre vyvodenie trestnej zodpovednosti sa nevyžaduje, aby konanie člena zločineckej skupiny, osoby činnej pre ňu alebo osoby, ktorá takéto nebezpečné zoskupenie podporuje, zároveň napĺňalo znaky ďalšieho trestného činu, ktorého spáchanie je cieľom zločineckej skupiny (§ 129 ods. 4 Tr. zák.). Postačí totiž úmyselná účasť v takej skupine alebo iné úmyselné konanie na účel zachovania jej existencie, resp. úmyselné konanie spočívajúce v poskytnutí finančných alebo iných prostriedkov, služieb, súčinnosti alebo vo vytváraní iných podmienok na účel založenia alebo zachovania existencie takej skupiny [§ 129 ods. 6 písm. a), ods. 7 písm. a) Tr. zák.]. Činnosť (či už člena alebo inej osoby) pre takúto skupinu tak môže spočívať už v tom, že osoba pre zločineckú skupinu, resp. pre niektorého jej člena, ale v záujme celej skupiny, zabezpečuje niektoré práce alebo služby, napr. osobnú ochranu, ekonomické alebo právne poradenstvo. Podpora zločineckej skupiny môže mať potom podobu materiálnu (napr. poukázanie finančných prostriedkov na účet zločineckej skupiny, darovanie hotovosti, poskytnutie hnutel'ných alebo nehnuteľných vecí), ale i morálnu (napr. prejav sympatií, intervencia v prospech cieľov zločineckej skupiny, poskytovanie informácií). V takýchto prípadoch teda postačí, ak opis skutku v uznesení o vznesení obvinenia obsahuje skutočnosti odôvodňujúce záver, že obvinený je členom konkrétnej zločineckej skupiny, je pre ňu činný alebo ju podporuje, bez toho, aby bolo zároveň nutné konkretizovať trestnú činnosť páchanú zločineckou skupinou. Podstata protiprávneho konania totižto nespočíva v účasti obvineného (v širšom slova zmysle) na trestnej činnosti páchanej zločineckou skupinou, ale spočíva v tom, že je členom takejto

skupiny, je pre ňu činný alebo ju podporuje. Z tohto pohľadu je popis konania sťažovateľov v bode 1 uznesenia o vznesení obvinenia, podstata ktorého má spočívať v tom, že obvinený JUDr. S. O. mal ako člen zločineckej skupiny „T.“, na čele ktorej mal byť od roku 2003 Ing. T. J., zabezpečovať pre túto zločineckú skupinu právne služby a rady, mal ovplyvňovať konania pred súdmi a orgánmi činnými v trestnom konaní za účelom získania prospechu pre ňu, pričom mu mal ako člen skupiny podliehať obvinený W. N. a pre svoju činnosť mal využívať ďalšie osoby, ktoré mali byť činné pre túto zločineckú skupinu, vrátane JUDr. N. T., dostatočne konkrétny. V tejto súvislosti považuje najvyšší súd za potrebné poukázať aj na výpoveď svedka S. L., ktorý obvineného JUDr. S. O. síce označil za jedného z obhajcov zločineckej skupiny „T.“, súčasne však popisuje činnosť týchto obhajcov v zhode s vyššie uvedeným. Z týchto dôvodov sú rovnako neopodstatnenými námietky sťažovateľov spochybňujúce dôvodnosť ich trestného stíhania a to aj s poukazom na nedostatočne konkretizované znenie skutkov kladených im za vinu. Už na tomto mieste však treba uviesť, že miera účasti obvineného JUDr. N. T. na stíhanej trestnej činnosti je v porovnaní s obvineným JUDr. S. O. okrajová a v podstate sa obmedzuje na plnenie jeho pokynov. Po zistení, že v preskúmvanej veci je daná aj základná materiálna podmienka pre vzatie obvinených do väzby - dôvodné podozrenie zo spáchania skutkov kladených im za vinu - podrobil najvyšší súd prieskumu záver Špecializovaného trestného súdu o existencii dôvodnej obavy, že v prípade ponechania na slobode sťažovateľa ujdú alebo sa budú skrývať, aby sa tak vyhli trestnému stíhaniu alebo trestu [§ 71 ods. 1 písm. a) Tr. por.] a s týmto sa v celom rozsahu stotožnil. Pritom považuje za potrebné zdôrazniť, že z výpovedí samotných sťažovateľov vyplýva, že sa viac než rok vyhýbali trestnému stíhaniu v tejto veci tým, že sa skrývali na neznámom mieste. Ich vysvetlenie ako práva znalých osôb, že tak urobili z dôvodu negatívnej skúsenosti s postupom polície v inej ich trestnej veci a preto, aby si pripravili obhajobu, je neakceptovateľné a samo osebe nedáva žiadnu záruku, že ak nebudú v budúcnosti spokojní s vývojom trestného stíhania vedeného proti nim, že sa mu opäť nebudú vyhýbať. Z tohto pohľadu potom treba súhlasiť s prvostupňovým súdom v tom, že dobrovoľné prihlásenie sa orgánom činným v trestnom konaní dôvod tzv. útekovej väzby u sťažovateľov automaticky nevylučuje. V tomto smere nemožno tiež prehliadať, že ani jeden zo sťažovateľov nekonkretizoval miesto, kde sa zdržiavali, pričom podľa výpovede obvineného JUDr. N. T. mali byť obaja na poľovníckej chate, avšak podľa informácie Národnej ústredne INTERPOL-u z 12. decembra 2017 bol N. T. lustrovaný pri prekročení Filipínskych hraníc. (č. l. 10474, zv. XXXIII). Obavu z úteku sťažovateľov vo významnej miere neznižuje napokon ani ich zdravotný stav, ktorý im zjavne nebránil dlhodobo sa vyhýbať trestnému stíhaniu v tejto veci. Pokiaľ ide o možnosť nahradenia väzby miernejšími prostriedkami, konkrétne dohľadom probačného a mediačného úradníka, prvostupňový súd vo vzťahu k obvinenému JUDr. S. O. správne poukázal na to, že tento obvinený je stíhaný pre obzvlášť závažné zločiny a teda nahradenie jeho väzby je podmienené výnimočnými okolnosťami prípadu, ktorých existenciu nezistil. Navyše sa žiada dodať, že obvinený JUDr. S. O. sa začal v tejto veci skrývať v čase, keď mu bol v inej trestnej veci ako náhrada väzby uložený dohľad probačného a mediačného úradníka, ktorý sa zjavne minul účinkom. Ani podľa najvyššieho súdu tak nahradenie jeho väzby týmto prostriedkom neprichádza v tomto štádiu konania do úvahy, pričom jeho námietky týkajúce sa rýchlosti konania vo veci samej sú pri rozhodovaní o vzatí do väzby prinajmenšom predčasné a bude ich možné zohľadniť až pri posudzovaní podmienok ďalšieho trvania jeho väzby. Z týchto dôvodov najvyšší súd sťažnosť obvineného JUDr. S. O. zamietol. Tento záver však nemožno automaticky vzťahovať aj na obvineného JUDr. N. T. už z dôvodu, že na rozdiel od JUDr. S. O., je stíhaný iba pre zločiny. Trestnoprávne následky, ktoré tomuto obvinenému hrozia, sú tak výrazne miernejšie, čo súčasne znižuje intenzitu obavy, že sa bude vyhýbať trestnému stíhaniu. Zohľadniac zároveň už zmienenú okrajovú úlohu tohto obvineného pri páchaní trestnej činnosti, z ktorej je podozrivý a ktorá mala spočívať v plnení pokynov JUDr. S. O., dospel najvyšší súd k záveru, že väzbu tohto sťažovateľa možno nahradiť dohľadom probačného a mediačného úradníka pri súčasnom uložení primeraných povinností a obmedzení, minimalizujúcich riziko úteku. Tieto dôvody potom viedli najvyšší súd k tomu, že na podklade sťažnosti obvineného JUDr. N. T. zrušil napadnuté uznesenie vo všetkých výrokoch týkajúcich sa tohto sťažovateľa a sám rozhodol tak, že jeho väzbu nahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka a za súčasného uloženia vo výroku konkretizovaných primeraných povinností a obmedzení ho prepustil na slobodu.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.